

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านสื่อมวลชนคาทอลิก เป็นการศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ที่ปรากฏในสื่อมวลชนคาทอลิกประเภทต่างๆ เป็นการศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์คาทอลิก และเป็นการศึกษาถึงประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิก โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละส่วนดังนี้ คือ จากสื่อมวลชนคาทอลิก 4 ประเภท จากผู้ทำงานด้านสื่อในแวดวงสื่อมวลชนคาทอลิก และจากผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดใน 3 ส่วน คือ แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ในสื่อมวลชนคาทอลิก กระบวนการสื่อสารคาทอลิกเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ และประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสาร ทั้งนี้ โดยมีปัญหำนำการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ที่ได้รับถ่ายทอดผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกเป็นอย่างไร
2. สื่อมวลชนคาทอลิกมีกระบวนการสื่อสารอย่างไร ในการถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านสื่อฯ เมื่อมีอุดมการณ์ กลุ่มเป้าหมาย และประเภทของสื่อมวลชนคาทอลิกที่ต่างกัน
3. ประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิกมีลักษณะเป็นอย่างไร

สรุปผลการวิจัย :

1. แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ในสื่อมวลชนคาทอลิก

สื่อมวลชนคาทอลิกทั้ง 4 ประเภทได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ 5 ประการ คือ ความรัก สันติภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีมนุษย์ โดยที่อุดมการณ์เกี่ยวกับความรักได้รับการนำเสนอจากสื่อมวลชนคาทอลิกทุกประเภทมากที่สุดดังต่อไปนี้ หนังสือพิมพ์อุดมสารนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักคิดเป็นร้อยละ 41.38 นิตยสารอุดมสานต์นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักคิดเป็นร้อยละ 40.80 รายการวิทยุ “คาทอลิกบอกเล่า90” นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักคิดเป็นร้อยละ 51.68 และรายการโทรทัศน์ “แสงธรรม” นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักคิดเป็นร้อยละ 31.23

ส่วนอุดมการณ์ที่ได้รับการนำเสนอจากสื่อมวลชนคาทอลิกน้อยที่สุดนั้น มีความแตกต่างกันในสื่อแต่ละประเภท คือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมได้รับการนำเสนอในนิตยสารอุดมสานต์ และในรายการโทรทัศน์ “แสงธรรม” น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.16 และ 14.62 ตามลำดับ ส่วนอุดมการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้รับการนำเสนอในหนังสือพิมพ์อุดมสาร และในรายการวิทยุ “คาทอลิกบอกเล่า90” คิดเป็นร้อยละ 10.01 และ 4.23 ตามลำดับ

ทั้งนี้ โดยสื่อมวลชนคาทอลิกได้ถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ต่างๆ ผ่าน 14 รูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาตามลักษณะของสื่อมวลชนแต่ละประเภท กล่าวคือ รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาของสื่อสิ่งพิมพ์คาทอลิก ได้แก่ ข่าว บทบรรณาธิการ บทความ สารคดี คอลัมน์ และบทสัมภาษณ์ ส่วนรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาของสื่อวิทยุคาทอลิก ได้แก่ การพูดคุย และบทเพลง และรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาของสื่อโทรทัศน์คาทอลิก ได้แก่ การพูดคุย สารคดี การสนทนา การสัมภาษณ์ ข่าวสั้น และการตอบคำถามท้ายรายการ

นอกจากนี้ สื่อมวลชนคาทอลิกยังมีวิธีการนำเสนอเนื้อหาอยู่ 5 ประการด้วยกัน คือ (1) การอ้างคำ หรือประโยคที่เกี่ยวกับอุดมการณ์จากพระคัมภีร์ไบเบิล (2) การนำเสนอตัวอย่างชีวิตของบุคคลร่วมสมัย เพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพของอุดมการณ์นั้นเด่นชัดขึ้น (3) การนำเสนออุดมการณ์ที่ตรงกับเรื่องราวเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ในปัจจุบัน (4) การนำเสนอเรื่องราวที่ทำทนายผู้รับสารให้เกิดการตัดสินใจ และ (5) การนำเสนอเรื่องราวที่ใกล้ตัวผู้รับสาร หรือเป็นเรื่องที่สังคมสนใจ

2. กระบวนการสื่อสารคาทอลิก เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์

2.1 เกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาเพื่อนำเสนออุดมการณ์

ผู้ทรงสารของสื่อมวลชนคาทอลิกมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหา เพื่อนำเสนออุดมการณ์ผ่านสื่อมวลชนของตน ดังต่อไปนี้ (1) ไม่ขัดต่อข้อห้ามของพระศาสนจักรคาทอลิก เช่น คำสอนเรื่องศักดิ์ศรีมนุษย์ ความรัก ฯลฯ (2) สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือสิ่งที่สังคมกำลังต้องการ (เครื่องหมายแห่งกาลเวลา) (3) เป็นอุดมการณ์ที่เป็นเรื่องใกล้ตัว เชื่อมโยงกับชีวิต คนไทยรับได้ เข้าได้กับวัฒนธรรมไทย (4) เป็นอุดมการณ์ที่ทำทนายผู้รับสารนำไปปฏิบัติ มีตัวอย่าง และเกิดประโยชน์ต่อสังคม และ (5) ต้องเดินตามนโยบาย และเป้าหมายขององค์กรสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย

แม้สื่อมวลชนคาทอลิกจะมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาดังที่ได้กล่าวไป แต่ในกระบวนการสื่อสารเองก็ยังมีตัวแปรอื่นๆ อีกบางประการ ที่ผู้ทรงสารคาทอลิกได้ใช้เพื่อช่วยในการตัดสินใจ คัดเลือกเนื้อหาอุดมการณ์ เพื่อนำเสนอผ่านสื่อมวลชนอีกด้วย อาทิ สถานการณ์เร่งด่วนในขณะนั้นๆ เช่น กรณีพระสันตะปาปาสิ้นพระชนม์ หรือสถานการณ์ของสังคม เช่น กรณีของความรุนแรงในภาคใต้ หรือแม้แต่ปรัชญาของผู้ทรงสารที่ทำงานด้านสื่อมวลชนเอง ก็มีผลต่อการคัดเลือกเนื้อหาเช่นกัน

2.2 รูปแบบในการนำเสนออุดมการณ์คาทอลิกที่ต่างกัน

สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์ที่ต่างกัน เช่น ความรัก สันติภาพ ความยุติธรรม ฯลฯ โดยอาศัยรูปแบบในการนำเสนอที่ไม่ต่างกันของสื่อมวลชนแต่ละประเภท อาทิเช่น สื่อมวลชนคาทอลิกนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก สันติภาพ ความยุติธรรมด้วยรูปแบบของ “ข่าว” ในสื่อสิ่งพิมพ์ หรือนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก สันติภาพ ความยุติธรรมด้วยรูปแบบของ “การพูดคุย” ในสื่อวิทยุ

หรือการนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก สันติภาพ ความยุติธรรมด้วยรูปแบบของ "สารคดี" ในสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

2.3 รูปแบบในการนำเสนออุดมการณ์ไปยังผู้รับสารที่ต่างกัน

สื่อมวลชนคาทอลิกนำเสนออุดมการณ์ไปยังผู้รับสารที่ต่างกัน เช่น เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ฯลฯ โดยอาศัยรูปแบบของการนำเสนอที่ไม่ต่างกันของสื่อมวลชนแต่ละประเภท เช่น สื่อมวลชนคาทอลิกนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักไปยังผู้รับสารที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ด้วยรูปแบบของ "บทความ" ในสื่อสิ่งพิมพ์ หรือนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักไปยังผู้รับสารที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ด้วยรูปแบบของ "บทเพลง" ในสื่อวิทยุ หรือนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักไปยังผู้รับสารที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุ ด้วยรูปแบบของ "การสนทนา" ในสื่อโทรทัศน์

โดยปกติ สื่อมวลชนคาทอลิกจะมีกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน เพราะเหตุที่เป็นสื่อสีขาว และไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อใครในสังคม สื่อมวลชนคาทอลิกจึงไม่มีการแบ่งกลุ่มเป้าหมายเอาไว้โดยเฉพาะเจาะจง แต่มักจะนำเสนอเนื้อหาโดยรวมๆ ไปยังผู้รับสารทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขา และอาชีพ ซึ่งอาจมีเพียงเล็กน้อยก็ในสื่อสิ่งพิมพ์ ที่พอจะมี "คอลัมน์สำหรับเด็กและเยาวชน" ให้เห็นอยู่บ้าง

2.4 รูปแบบในการนำเสนออุดมการณ์ผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกที่ต่างกัน

สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์ผ่านสื่อแต่ละประเภท เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ โดยอาศัยรูปแบบการนำเสนอที่ไม่ต่างกันของสื่อมวลชนแต่ละประเภท เช่น สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก หรือสันติภาพในรูปแบบของ "บทบรรณาธิการ" ในสื่อสิ่งพิมพ์ หรือนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก หรือสันติภาพในรูปแบบของ "บทเพลง" ในสื่อวิทยุ หรือนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก หรือสันติภาพในรูปแบบของ "การสัมภาษณ์" ในสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ (Form) ในการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์ของสื่อมวลชนคาทอลิกนั้นจะไม่มี ความแตกต่างกันในสื่อมวลชนคาทอลิกแต่ละประเภท เพราะสื่อมวลชนคาทอลิกนำเสนออุดมการณ์โดยอาศัยรูปแบบเฉพาะของสื่อแต่ละประเภท กล่าวคือ สื่อสิ่งพิมพ์คาทอลิกก็นำเสนอในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ข่าว บทบรรณาธิการ บทความ สารคดี คอลัมน์ และบทสัมภาษณ์ สื่อวิทยุคาทอลิกก็นำเสนอในรูปแบบรายการวิทยุ ได้แก่ การพูดคุย และเพลง ส่วนสื่อโทรทัศน์คาทอลิกก็นำเสนอในรูปแบบของรายการโทรทัศน์ ได้แก่ การพูดคุย สารคดี การสนทนา การสัมภาษณ์ ข่าวสั้น และการตอบคำถาม ทำรายการ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันในรูปแบบของการนำเสนอในสื่อแต่ละประเภท

3. ประสิทธิภาพในการรับรู้ของผู้รับสาร

ข้อมูลทั่วไปของผู้รับสารคาทอลิกนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงร้อยละ 70 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 40-59 ปีเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.30 โดยที่ผู้รับสารคาทอลิกส่วนใหญ่จะจบการศึกษาใน

ระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 57.30 และมีอาชีพรับจ้างเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31 ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือนราว 10,000-30,000 บาทเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.80

3.1 ในเรื่องการเปิดรับข้อมูลข่าวสารนั้น ผู้รับสารคาทอลิกส่วนใหญ่จะเปิดรับจากสื่อสิ่งพิมพ์ คาทอลิกในระดับที่สูงมาก คือ จำนวนผู้รับสารคาทอลิกที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์อุดมสาร และนิตยสารอุดมสานต์มีถึงร้อยละ 99.50 และ 97 ตามลำดับ ส่วนการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากรายการวิทยุและรายการโทรทัศน์คาทอลิกนั้น อยู่ในระดับที่ต่ำคิดเป็นเพียงร้อยละ 21.50 และ 24.90 ตามลำดับ นอกจากนี้ ข้อมูลจากแบบสำรวจยังระบุว่า มีผู้รับสารคาทอลิกจำนวนมากไม่เคยฟังรายการวิทยุคาทอลิก หรือไม่เคยดูรายการโทรทัศน์คาทอลิกคิดเป็นร้อยละ 78.50 และ 74.50 ตามลำดับ

3.2 ความพึงพอใจของผู้รับสารคาทอลิก ในเนื้อหาและรูปแบบรายการของสื่อมวลชนคาทอลิก แต่ละประเภทนั้น มีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนัก คือ อยู่ในระดับปานกลาง (3) ดังต่อไปนี้ คือ ความพึงพอใจในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์อุดมสารมากที่สุดนั้นอยู่ในคอลัมน์ "ภาพข่าว" มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.43 และน้อยที่สุดอยู่ในคอลัมน์ "หมายเหตุอุดมสาร" มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.00 ความพึงพอใจในเนื้อหาของนิตยสารอุดมสานต์นั้นมากที่สุดอยู่ในคอลัมน์ "ขุมทรัพย์จากพระคัมภีร์" มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.44 และน้อยที่สุดอยู่ในคอลัมน์ "หน้าสุดท้าย" มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.91 ความพึงพอใจในเนื้อหาของรายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า 90" นั้นมากที่สุดอยู่ในช่วง "ประยุกต์พระวาจา" มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.19 และน้อยที่สุดอยู่ใน "วันและเวลาที่ออกอากาศ" มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.35 และความพึงพอใจในเนื้อหาของรายการโทรทัศน์คาทอลิก "แสงธรรม" นั้นมากที่สุดอยู่ใน 2 ช่วงคือ "ร้อยเรื่องราว" และ "สังคมคาทอลิก" ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็น 3.14 และน้อยที่สุดอยู่ใน "วันและเวลาที่ออกอากาศ" มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.37

3.3 ในเรื่องการนำเอาอุดมการณ์ไปใช้ในชีวิต ผู้รับสารคาทอลิกได้รับอุดมการณ์ผ่านนิตยสารอุดมสานต์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.80 และได้รับอุดมการณ์ผ่านรายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า 90" น้อยที่สุดคิดเป็นเพียงร้อยละ 1.50 เท่านั้น ทั้งนี้ โดยอุดมการณ์ที่ผู้รับสารคาทอลิกได้รับจากสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุดคือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมร้อยละ 30.30 และอุดมการณ์ที่ผู้รับสารคาทอลิกได้รับจากสื่อมวลชนคาทอลิกน้อยที่สุดคือ อุดมการณ์เกี่ยวกับศักดิ์ศรีของมนุษย์คิดเป็นเพียงร้อยละ 9.50 เท่านั้น นอกจากนี้ ผู้รับสารคาทอลิกได้นำเอาอุดมการณ์เกี่ยวกับสันติภาพไปใช้ในชีวิตของตนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.50 และเอาอุดมการณ์เกี่ยวกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ไปใช้ในชีวิตประจำวันน้อยที่สุดคิดเป็นเพียงร้อยละ 14.30

ดังนั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลของการเปิดรับ ระดับของความพึงพอใจในเนื้อหา-รูปแบบรายการของสื่อมวลชนคาทอลิก และปริมาณการนำเอาอุดมการณ์ไปใช้ในชีวิตของผู้รับสารคาทอลิกแล้ว เราพอสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิกนั้นจัดอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล :

1. แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ที่ถ่ายทอดผ่านสื่อมวลชนคาทอลิก

ตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย ภายใต้การบริหารงานของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย โดยอาศัยสื่อมวลชนคาทอลิกทั้ง 4 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ อุดมสาร นิตยสารอุดมศานต์ รายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า90" และรายการโทรทัศน์ "แสงธรรม" ได้กระทำหน้าที่ต่างๆ ตามเป้าหมายและนโยบายขององค์กรสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของคาทอลิก การสะท้อนอัตลักษณ์ของผู้รับสารคาทอลิกให้สังคมไทยได้รับรู้ และรู้จักศาสนาคริสต์อย่างถูกต้อง การเป็นเสียงมโนธรรมของสังคม ที่คอยชี้นำคุณค่า ค่านิยมที่พึงามให้กับสังคม การเป็นคนกลางที่สร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้รับสารคาทอลิกกับสังคมไทย

ทั้งนี้ โดยหน้าที่ที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของสื่อมวลชนคาทอลิกคือ การเสนอแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์คาทอลิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสอนด้านสังคม หรือแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ 5 ประการคือ ความรัก สันติภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีของมนุษย์ ซึ่งอุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก ได้รับการนำเสนอจากสื่อมวลชนคาทอลิกทุกประเภทมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะพื้นฐานของแนวคิดที่ว่า ศาสนาคริสต์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความรัก ทั้งความรักต่อพระเจ้า และความรักต่อเพื่อนมนุษย์ ดังนั้น ทุกสิ่งในศาสนาคริสต์สามารถโยงไปถึงความรักได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นจุดเริ่มต้น เหตุสุดท้าย ข้อความเชื่อ พระธรรมคำสอน แนวคิด ทฤษฎี หรือแนวปฏิบัติในชีวิตก็ตาม นอกนั้น ความรักยังเป็นอุดมการณ์ที่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันของเรา ซึ่งเป็นสังคมที่ขาดความรัก เนื่องจากสงคราม ความไม่สงบในหลายๆ และด้วยเหตุนี้เอง ความรักอันเป็นอุดมการณ์ที่สำคัญที่สุดในศาสนาคริสต์ จึงได้รับการนำเสนอมากที่สุดในสื่อมวลชนคาทอลิกทุกประเภท

นอกจากนี้ จากคำสัมภาษณ์ของผู้ที่ทำงานด้านสื่อในแวดวงสื่อมวลชนคาทอลิก นับเป็นเครื่องยืนยันอย่างชัดเจนว่า อุดมการณ์หลักของผู้รับสารคาทอลิกที่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุดคือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก

"สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่เราต้องเคารพในทุกเชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์ รวมทั้งค่านิยมที่พึงามคือ ความรักซึ่งกันและกัน การเสียสละเพราะเห็นแก่ความรักต่อพระเจ้า และความรักต่อเพื่อนที่น้อง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นรูปธรรมในงานสังคมสงเคราะห์ หรือการบริจาคเพื่อผู้ประสบภัยและยากจน การเป็นคนมีความเชื่อมั่นในพระเจ้า และปฏิบัติศาสนกิจ โดยสวดภาวนาเพื่อพี่น้องร่วมโลก ร่วมสังคมเดียวกัน" (พงศ์เทพ ประมวลพร้อม, สัมภาษณ์)

หรือจากข้อมูลคำสัมภาษณ์ของศิริวรรณ สันติสกุลธรรม ก็ทำให้เราพอมองเห็นภาพของความรักว่าเป็นอุดมการณ์ที่ได้รับการกล่าวขาน ผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุด

- "สื่อมวลชนคาทอลิกทุกประเภทได้นำเสนอความรักในทุกรูปแบบ โดยควรนำเสนอให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และให้มีความลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ในรูปแบบที่ง่าย ๆ ซึ่งต้องนำเสนอไม่เพียงแต่ความรักระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าเท่านั้น แต่เป็นความรักระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วย โดยมองความรักในหลายหลายมิติ และพยายามดึงอุดมการณ์ความรักเข้าสู่ชีวิตจริงของผู้คนในสังคมมากที่สุด" (ศิริวรรณ สันติสกุลธรรม, สัมภาษณ์)

สื่อมวลชนคาทอลิกได้ถ่ายทอดอุดมการณ์ โดยอาศัย "รูปแบบ" ของการนำเสนอเนื้อหาตามลักษณะของสื่อมวลชนแต่ละประเภท เพราะสื่อมวลชนคาทอลิกในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง จึงได้นำเสนออุดมการณ์ตามรูปแบบของสื่อมวลชนแต่ละประเภท ซึ่งรูปแบบเหล่านั้นได้สอดคล้องกับแนวคิดของ รศ.จันทนา ทองประยูร, รศ.นภาพร อัจฉริยกุล และสมาน งามสนธิ ที่กล่าวถึงรูปแบบต่างๆ ของสื่อมวลชน (อ้างถึงในบทที่ 2) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเนื้อหาสาระจะดี เพราะส่วนใหญ่เป็นเรื่องความรัก แต่นำเสียดาย ที่รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์ของสื่อมวลชนคาทอลิกนั้น ดูจะไม่ค่อยน่าสนใจ และไม่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารเท่าไรนัก จึงส่งผลให้ปริมาณการเปิดรับสารของผู้รับสารนั้นมีไม่มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อวิทยุและโทรทัศน์คาทอลิก

นอกจากรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์ดังกล่าวไปแล้วนั้น สื่อมวลชนคาทอลิกยังมี "วิธีการนำเสนอ" เนื้อหาเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนอีกด้วย ซึ่งวิธีการเหล่านั้นล้วนแต่มีส่วนช่วยเพิ่มน้ำหนักให้กับอุดมการณ์ที่ได้รับการกล่าวขานถึงในเนื้อหาของสื่อคาทอลิก ทำให้เนื้อหาอุดมการณ์มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ทำให้ผู้รับสารเกิดความมั่นใจว่า อุดมการณ์ที่ตนได้รับจากสื่อคาทอลิกนั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ทำให้ผู้รับสารได้เข้าถึงอุดมการณ์ที่ปรากฏในเนื้อหาได้เร็วยิ่งขึ้น และยังช่วยดึงดูดผู้รับสารให้มีการเปิดรับมากขึ้นอีกด้วย เพราะเนื้อหาสาระที่นำเสนอในสื่อคาทอลิกนั้น มักจะเป็นเรื่องใกล้ตัว ที่สอดคล้องกับแนวคิดอุดมการณ์ต่างๆ ใว้ตนเอง

2. กระบวนการสื่อสารคาทอลิกเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์

ในกระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิก เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์แต่ละอย่าง ผู้กรองสารจะมีการคัดเลือกเนื้อหา โดยพิจารณาตามหลักคำสอนของพระศาสนจักร อุดมการณ์สังคมในปัจจุบัน และเป้าหมายหรือนโยบายของสื่อมวลชนคาทอลิกเป็นเกณฑ์ เพราะสื่อมวลชนคาทอลิกเป็นหน่วยงานหนึ่งของพระศาสนจักร จึงต้องดำเนินงานตามนโยบาย เป้าหมาย รวมทั้งคำสอนต่างๆ ของศาสนาคริสต์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของพระศาสนจักร และในขณะเดียวกันก็ต้องให้เหมาะกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันอีกด้วย

ดังนั้น เมื่อมีการถ่ายทอดอุดมการณ์ที่ต่างกัน เช่น ความรัก สันติภาพ ไปยังกลุ่มผู้รับสารที่ต่างกัน เช่น เด็ก วัยรุ่น ผู้สูงอายุ โดยผ่านสื่อมวลชนที่ต่างกัน เช่น หนังสือพิมพ์อุดมสาร รายการวิทยุ คาทอลิกบอกล่า 90 ผู้กรองสารของสื่อมวลชนคาทอลิกก็จะถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่าน "รูปแบบของการนำเสนอ" เนื้อหาที่ไม่ต่างกัน เพราะสื่อมวลชนคาทอลิกได้ถ่ายทอดอุดมการณ์โดยใช้รูปแบบการนำเสนอ เนื้อหาเฉพาะของสื่อแต่ละประเภท อาทิ ในการนำเสนออุดมการณ์ที่ต่างกัน เช่น ความรัก สันติภาพ สื่อมวลชนคาทอลิกได้ใช้รูปแบบของ "บทความ" ในสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ที่แตกต่างกันนั้น หรือในการนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักไปยังกลุ่มผู้รับสารที่ต่างกัน เช่น เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ สื่อมวลชนคาทอลิกก็ได้ใช้รูปแบบของ "บทเพลง" ในสื่อวิทยุ เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์เกี่ยวกับความรักไปยังกลุ่มผู้รับสารที่แตกต่างกันได้ หรือในการนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก หรือสันติภาพผ่านสื่อที่มีความแตกต่างกัน สื่อมวลชนคาทอลิกก็ใช้รูปแบบที่ไม่ต่างกันของแต่ละสื่อแต่ละประเภท เช่น บทความ ในสื่อสิ่งพิมพ์ บทเพลงในสื่อวิทยุ และสารคดีในสื่อโทรทัศน์ เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก สันติภาพไปยังผู้รับสารแต่ละคน

ดังนั้น รูปแบบ และวิธีในการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์คาทอลิก จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มคุณค่าของเนื้อหาในแต่ละบรรทัด ในแต่ละช่วงรายการให้มีความน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การเปิดรับอุดมการณ์ในสื่อคาทอลิก และความพึงพอใจในอุดมการณ์แต่ละอย่างสูงขึ้น และจะช่วยให้ผู้รับสารให้นำเอาอุดมการณ์ที่พบในเนื้อหาของสื่อคาทอลิกไปใช้ในชีวิตมากขึ้น ดังในบทสัมภาษณ์ผู้ส่งสารคาทอลิกที่ว่า ในเรื่องของวิธีการนำเสนอเนื้อหานั้น เรา (สื่อมวลชนคาทอลิก) มักจะนำเสนอโดยใช้ชีวิตจริง เป็นตัวอย่างให้ผู้รับสารได้เห็นภาพที่เป็นรูปธรรม หรือให้เยาวชนเขียนคอลัมน์ถึงเยาวชนด้วยกัน เพราะพวกเขารู้จักใช้ภาษาเดียวกันเพื่อสื่อสารเรื่องราวของพวกเขา หรือการที่ผู้ส่งสารแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจผู้รับสารก่อน เพื่อจะได้สามารถนำเสนอสิ่งที่ตรงกับความต้องการของผู้รับสาร

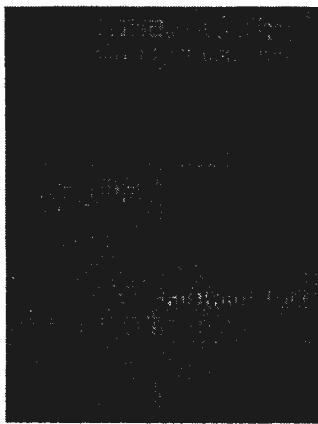
นอกจากนี้ ผู้รับสารเองก็เป็นตัวแปรสำคัญยิ่งที่ผู้กรองสารคาทอลิกเองไม่อาจมองข้ามไปได้เลย เพราะตัวผู้รับสารเองเป็นดังเกณฑ์ที่สำคัญทุกๆ ของการสื่อสารมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ผู้ส่งสารคาทอลิกหลายคนที่มีความเห็นพ้องต้องกันถึงความสำคัญของผู้รับสารว่า ในกระบวนการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์คาทอลิกนั้น จะมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้รับสารแต่ละคนสามารถเลือกบริโภคสื่อได้ตามความต้องการของตน หรือแนวความคิดที่ว่า ให้ผู้ส่งสารที่มีอายุ การศึกษา หรืออาชีพพอๆ กัน หรือใกล้เคียงกับผู้รับสาร เป็นผู้เขียนคอลัมน์เอง เป็นการสื่อสารกับคนในวัยเดียวกันกับเขา ด้วยการส่งสารด้วยภาษาเดียวกันกับผู้รับสาร ซึ่งจะสร้างความน่าสนใจในตัวสารมากขึ้น

3. ประสิทธิผลในการรับรู้ข่าวสารของผู้รับสาร

นอกจากแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์คาทอลิก รูปแบบในการนำเสนอ และวิธีการนำเสนอเนื้อหา เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ไปยังผู้รับสารแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้การสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกมีความสมบูรณ์ ครบถ้วนคือ ผู้รับสารนั่นเอง

3.1 ผู้รับสารคாதอลิกมี "การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร" จากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับที่สูงมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า หนังสือพิมพ์อุดมสาร และนิตยสารอุดมศานต์นั้นเป็นสื่อหลัก ที่เข้าถึงผู้รับสารคாதอลิกมากที่สุด โดยทำหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในสังคมคாதอลิก จนถือได้ว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์คாதอลิกที่มียอดจำหน่ายสูงสุดของประเทศ และด้วยเหตุนี้ จึงส่งผลให้การเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือการเข้าถึงสื่อทั้ง 2 ประเภทนี้ มีมากกว่าสื่อคาทอลิกประเภทอื่นๆ

รูปภาพที่ 7 : ตัวอย่างหนังสือพิมพ์อุดมสาร (รายสัปดาห์)



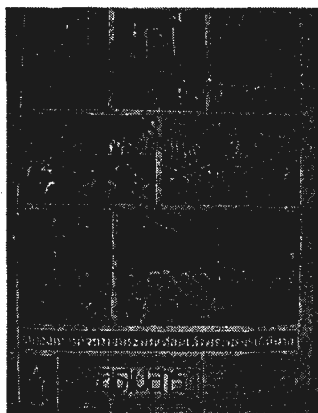
ฉบับ 23-29 กันยายน 2001



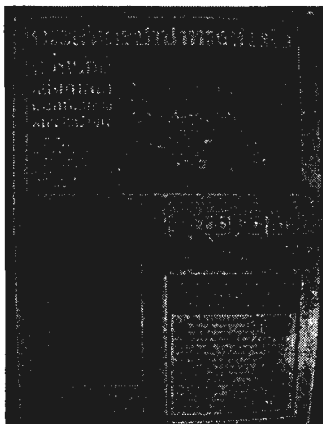
ฉบับ 10-16 พฤศจิกายน 2002



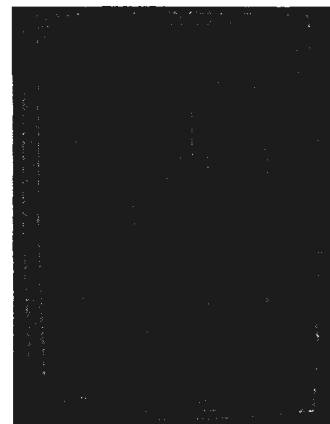
ฉบับ 3-9 สิงหาคม 2003



ฉบับ 29 ส.ค.-4 ก.ย.2004



ฉบับ 9-15 มกราคม 2005



ฉบับ 4-10 มิถุนายน 2006

แต่ก็ยังมีผู้รับสารคาทอลิกอีกเป็นจำนวนมาก ที่ไม่เคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากรายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า90" หรือรายการโทรทัศน์ "แสงธรรม" เลย ทั้งนี้เป็นเพราะเวลาในการออกอากาศไม่เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ดีพอ รูปแบบ-เนื้อหาของรายการวิทยุและโทรทัศน์คาทอลิกไม่น่าสนใจเท่าไรนัก (ข้อมูลจากแบบสอบถาม) นอกจากนี้ สื่อทั้ง 2 ประเภทนี้ยังใช้เงินในการลงทุนที่สูงมาก ดังนั้น สื่อมวลชนคาทอลิกจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ต่างๆ ทั้งในเนื้อหา รูปแบบ และวิธีการนำเสนอ ที่ต้องหันมาใช้สื่อใหม่ด้วย เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มือถือ MP3 MP4 ซึ่งในปัจจุบันถือว่าเป็นสื่อมวลชนที่ลงทุนต่ำ แต่

ได้ผลที่คุ้มค่าและยาวนานกว่า ซึ่งน่าจะสามารถึงดุดผู้รับสาร ให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคาทอลิกได้มากขึ้น เพื่อให้กระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่เป็นอยู่

รูปภาพที่ 8 : ตัวอย่างรายการโทรทัศน์คาทอลิก "แสงธรรม"



ช่วงเปิดรายการ



ยมนา ก็นอรุณ (พิธีกร)



ช่วง..คลินิกแสงธรรม



บาทหลวงพงศ์เทพ ประมวลพร้อม



„จงฟังเพลงแห่งทูตสวรรค์“



คณะนักร้องจาก ม.พายัพ เชียงใหม่



พระคุณเจ้า ยอด พิมพิสาร



พิธีมอบรางวัล "สื่อมวลชนดีเด่น"



รางวัล "ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม"



บุคคลสำคัญในวงการสื่อคาทอลิก



ช่วง...คำถามท้ายรายการ



อุดมสาร อุดมศาสน์ สนับสนุนรายการ

3.2 ผู้รับสารคาทอลิกมีปริมาณ "ความพึงพอใจในเนื้อหาและรูปแบบรายการ" ของสื่อมวลชนคาทอลิกอยู่ในระดับปานกลาง โดยความพึงพอใจสูงสุดในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์อุดมสารอยู่ที่คอลัมน์ "ภาพข่าว" ซึ่งโดยปกติแล้ว ผู้รับสารส่วนใหญ่มักจะสนใจดูภาพมากกว่าเนื้อหา เพราะว่า ภาพหนึ่งภาพนั้นสามารถสื่อความหมายได้มากกว่าคำพินิจ และ "ภาพข่าว" ในหนังสือพิมพ์อุดมสารเป็นการนำเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในแวดวงคาทอลิก ซึ่งเรื่องราวในปัจจุบัน เป็นเรื่องที่ใกล้ตัว จึงทำให้ผู้รับสารคาทอลิกส่วนใหญ่เกิดความพึงพอใจมากที่สุด

ความพึงพอใจสูงสุดในเนื้อหาของนิตยสารอุดมคานต์อยู่ที่คอลัมน์ “ขุมทรัพย์จากพระคัมภีร์” เป็นเพราะคอลัมน์นี้ในส่วนนี้ คือ นักเขียนมีปาก (กา) ที่มีคารมคมคาย ล้วนเป็นนักเขียนที่มีพรสวรรค์ในวงการสื่อมวลชนคาทอลิก ซึ่งแต่ละท่านสามารถถ่ายทอดอุดมการณ์ ด้วยวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ลีลาการเขียนที่ชวนให้ติดตาม อาทิ

“ข้าขอพระ” (ฉบับเดือนมีนาคม 2001)

ข้าขอพระให้ถอนความหึงล่าพงของข้าไป แต่พระบอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่าไม่ใช่ฐานะของพระองค์จะเอาไป แต่ฐานะที่จะละเลิกเป็นของข้า
 ข้าขอพระให้ลู่ข้าหายจากพิการ แต่พระองค์บอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่าจิตวิญญาณของเขาไม่พิกลพิการใด อีกร่างกายก็เพียงแค่ร่วมสมัย (เท่านั้น)
 ข้าขอพระให้ความเพียรทน แต่พระบอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่าความเพียรทนเป็นแค่ผลของการสู้ทน เป็นของไม่ต้องให้ แต่ลงแรงได้
 ข้าขอพระให้ประทานความสุข แต่พระบอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่าเราให้แต่พระพร ส่วนความสุขนั้นขึ้นกับข้าเอง
 ข้าขอพระให้ปราศจากทุกข์ แต่พระบอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่า “ทุกข์ทนตั้งเจ้าพ้นจากห้วงแห่งโลกีย์ และตั้งเจ้าเข้าใกล้รามากขึ้น”
 ข้าขอพระโปรดให้วิญญาณข้าเติบโต แต่พระบอกว่า “ไม่”
 พระองค์ว่าข้าต้องเติบโตด้วยตัวข้าเอง แต่พระองค์จะช่วยแต่งกิ่งให้อุดมสมบูรณ์
 ข้าจึงถามพระองค์จริงๆ ว่ารักข้าหรือไม่ พระบอกว่า “ใช่”
 ข้าเลยขอพระช่วยให้รู้จักรักคนอื่น มากเท่าที่พระเจ้ารักข้าด้วย
 พระองค์จึงว่า “เฮ้อ! ในที่สุด เจ้าก็รู้จักคิด”

(จาก Living Word Ministry ป.จันทร์ แปล)

“พระคริสตเจ้า คือ สันติภาพของเรา” (ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ 2002)

...ชายและหญิงแห่งสหัสวรรษที่สาม ท่านผู้หิวกระหายความยุติธรรม และสันติ
 จงรับข่าวสารวันคริสต์มาส ซึ่งวันนี้ก้องกังวานไปทั่วทั้งโลก
 พระเยซูเจ้าประสูติมา เพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพให้คงมั่น ทรงรวมแต่ละสิ่ง และมนุษย์ทุกคน
 เพื่อให้พวกเขาเป็นหนึ่งทั้งในตัวเอง เพื่อนพี่น้องชายและหญิง
 พระองค์เสด็จมาทำลาย “กำแพงแบ่งแยกแห่งความเป็นอริให้พังลง” (อฟ 2:14)
 และทรงสร้างให้เป็นครอบครัวเดียวของมวลมนุษย์
 ใช่แล้ว ในโลกแห่งการอวดตารมารับสภาพเนื้อหนัง สันติภาพได้บังเกิด!

สันติภาพที่วอนขอ เพราะพระเจ้าผู้เดียวทรงเป็นบ่อเกิดและผู้ทรงประกัน
สันติที่ผู้คนและประชาชาติถูกเผาจุดเหล็กร้อนในเตาไฟ
และได้รับการตีขึ้นรูปด้วยความยากลำบากหลากหลายนานปีการ
ด้วยหวังจะมีศักดิ์ศรีใหม่ เป็นหนึ่งเดียว มีชีวิตด้วยการสนใจเพียงด้านเศรษฐกิจ
แต่ด้วยความพยายามไม่หยุดหย่อน เพื่อนำสังคมไปสู่ความชอบธรรม และช่วยเหลือเกื้อกูล...

(จากศาสนวันคริสต์มาส โดยพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2)

ส่วนความพึงพอใจสูงสุดในเนื้อหาของรายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า90" อยู่ในช่วง "ประยุทธ์พระ
วาจา" เพราะช่วงประยุทธ์พระวาจานั้น เป็นเวลาที่ผู้ดำเนินรายการนำเสนอสิ่งสำคัญ และเป็นประโยชน์
กับผู้ฟังมากที่สุด กล่าวคือ ผู้ดำเนินรายการจะประยุตต์เนื้อหาจากคัมภีร์ไบเบิลลงสู่ชีวิต เป็นการปรับ
แนวคิด ทฤษฎีที่มีความเป็นนามธรรมให้เป็นแนวทาง หรือข้อปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จนทำให้ผู้รับสาร
คาทอลิกสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตของตนได้

ความพึงพอใจสูงสุดในเนื้อหาของรายการโทรทัศน์คาทอลิกแสงธรรม อยู่ในช่วง "ร้อยเรื่องราว"
และ "สังคมคาทอลิก" เพราะช่วงร้อยเรื่องราวนั้น เป็นการนำเสนอสารคดีสั้นๆ ที่เปลี่ยนไปตามเทศกาล
ตามโอกาสสำคัญๆ ทำให้เนื้อหาของช่วงรายการดังกล่าวมีความน่าสนใจในตัว โดยเนื้อหาส่วนใหญ่
จะประกอบไปด้วยเรื่องราวที่มีสาระและบันเทิงในเวลาเดียวกัน ส่วนในช่วงสังคมคาทอลิกนั้น ก็เป็นการ
นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวผู้รับสาร เป็นข้อมูลที่มีความสด และใหม่อยู่เสมอ จึงส่งผลให้ความ
พึงพอใจของผู้รับสารส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

น่าสังเกตว่า เนื้อหาของสื่อมวลชนที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ที่ช่วยสร้าง
ความสัมพันธ์ในสังคมคาทอลิก หรือเนื้อหาที่มีลักษณะของการประยุตต์แนวคิด อุดมการณ์ต่างๆ เข้าสู่
ชีวิตของผู้คน หรือนำทฤษฎีลงสู่ภาคปฏิบัติ นั้น มักจะได้รับความสนใจ หรือได้รับความนิยมจากผู้รับสาร
คาทอลิกมากเป็นอันดับต้นๆ ในแทบทุกประเภทของสื่อมวลชนคาทอลิก

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสื่อมวลชนคาทอลิกถือเป็นสื่อสีขาวประเภทหนึ่ง ซึ่งมักนำเสนอเนื้อหา
ไปยังกลุ่มเป้าหมายรวม ในลักษณะที่ใครๆ ก็อ่านได้ จึงส่งผลให้ผู้ส่งสารคาทอลิกไม่รู้สึกรู้ว่าถูกผูกมัดให้
ต้องเลือกรูปแบบที่เหมาะสม จึงอาจไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องไปคำนึงถึงผู้รับสารกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็น
พิเศษ ดังนั้น เนื้อหาและรูปแบบของสื่อมวลชนคาทอลิก จึงไม่ค่อยมีเนื้อหาสาระที่ดึงดูดใจผู้รับสาร และ
ไม่ค่อยมีวิธีการหรือรูปแบบใหม่ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์ จะมีก็เพียงการนำเสนอเนื้อหาให้พอ
เข้าใจ แต่ยังไม่ค่อยดึงดูดใจผู้รับสารให้เปิดรับ หรือเข้าถึงเนื้อหาอุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่ในสื่อเท่าไรนัก

นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้รับสารคาทอลิกกับสื่อคาทอลิกแต่ละ
ประเภท ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะของผู้รับสาร อาทิ อายุของผู้รับสารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจใน
คอลัมน์ Pro-Life ในหนังสือพิมพ์อุดมสาร ในลักษณะที่ว่า ผู้รับสารคาทอลิกที่มีอายุ 20-39 ปีมีความ
พึงพอใจในเนื้อหาของคอลัมน์ Pro-Life มากกว่าผู้รับสารที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เพราะเนื้อหาของคอลัมน์

Pro-Life เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต คุณค่าของคน ที่มีเนื้อหาหนักๆ เต็มไปด้วยแง่คิดมากมาย ซึ่งน่าจะเหมาะ และสร้างความน่าสนใจให้กับผู้รับสารที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปมากกว่า

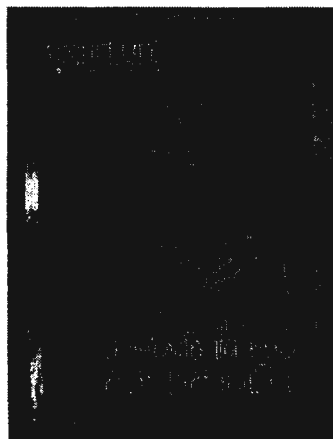
ในเรื่องรายได้ของผู้รับสารก็มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในคอลัมน์ย่อโลก ในลักษณะที่ว่า ผู้มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท มีความพึงพอใจในคอลัมน์ย่อโลก มากกว่าผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ทั้งนี้ เพราะเนื้อหาของคอลัมน์ดังกล่าว เป็นเรื่องราวของความเป็นไปในแวดวงคาทอลิกระดับโลก ซึ่งอาจทำให้ผู้รับสารคาทอลิกที่มีรายได้สูงมีความพึงพอใจในเนื้อหามากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ เป็นต้น

3.3 ในส่วนของ “การนำอุดมการณ์ที่ได้รับจากสื่อมวลชนคาทอลิกไปใช้ในชีวิต” นั้น ผู้รับสารคาทอลิกได้รับอุดมการณ์จากนิตยสารอุดมศานต์มากที่สุด เพราะนิตยสารอุดมศานต์นั้นเป็นสื่อหลักของสื่อมวลชนคาทอลิก ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ของนิตยสารจะเป็นบทความที่น่าสนใจ มีเรื่องราวดีดี ข้อคิดจากพระคัมภีร์ หรือคำสอนของพระศาสนจักร ด้วยเหตุนี้ เนื้อหาของนิตยสารอุดมศานต์จึงเปี่ยมด้วยคุณค่า และอุดมการณ์ที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในชีวิต

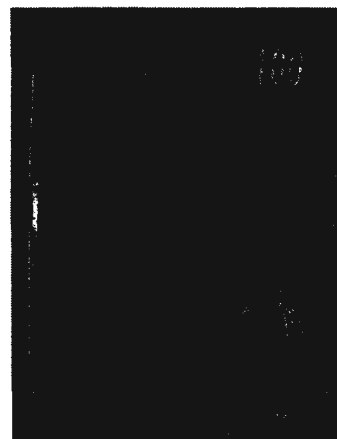
รูปภาพที่ 9 : ตัวอย่างนิตยสารอุดมศานต์ (รายเดือน)



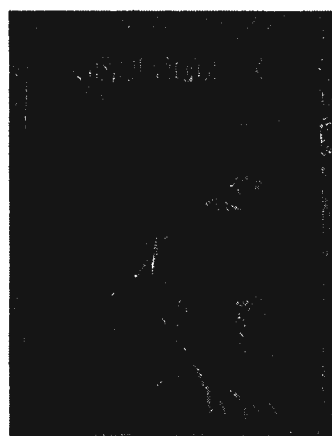
ฉบับมกราคม 2001



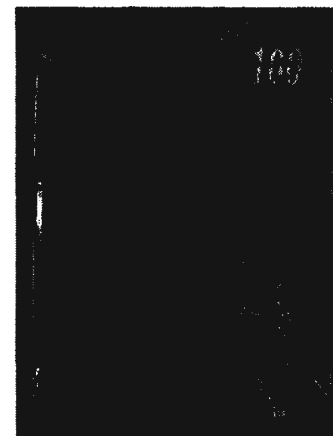
ฉบับตุลาคม 2002



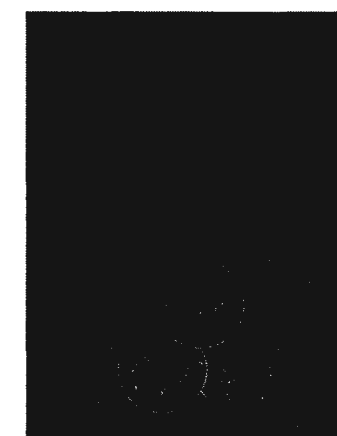
ฉบับกรกฎาคม 2005



ฉบับมิถุนายน 2004



ฉบับกรกฎาคม 2005



ฉบับสิงหาคม 2006

ในเรื่องระดับรายได้ของผู้รับสารคาทอลิก ก็มีความสัมพันธ์กับการรับอุดมการณ์ จากสื่อมวลชนคาทอลิก กล่าวคือ ผู้รับสารคาทอลิกที่มีรายได้ต่างกัน จะเปิดรับอุดมการณ์จากสื่อคาทอลิกต่างกัน ในลักษณะที่ว่า ผู้รับสารคาทอลิกส่วนใหญ่ที่มีรายได้สูง มักจะรับอุดมการณ์จากสื่อนิตยสารอุดมคานต์

ส่วนอุดมการณ์ที่ผู้รับสารคาทอลิกรับจากสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุดคือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งแม้ว่าอุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรม จะได้รับการนำเสนอในอันดับท้ายตารางของสื่อมวลชนคาทอลิกแทบทุกประเภท แต่สำหรับผู้รับสารคาทอลิกกลับได้รับอุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมจากสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุด เพราะในสังคมปัจจุบันของเรา ความยุติธรรมเป็นสิ่งที่หาได้ยากยิ่ง ดังนั้น ผู้รับสารคาทอลิกจึงมองหาอุดมการณ์ดังกล่าวจากสื่อที่ตนเปิดรับอยู่เป็นประจำ โดยมุ่งหวังที่จะช่วยให้อุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมเป็นจริงขึ้นมาในสังคมปัจจุบัน

และในเรื่องระดับการศึกษาของผู้รับสารคาทอลิก ก็มีความสัมพันธ์กับการรับแนวคิดอุดมการณ์คาทอลิกเช่นกัน กล่าวคือ ผู้มีการศึกษาในระดับที่ต่างกัน จะเปิดรับแนวคิดอุดมการณ์คาทอลิกที่ต่างกัน ในลักษณะที่ว่าผู้รับสารคาทอลิกที่มีการศึกษาในระดับประถม-มัธยมศึกษา ส่วนใหญ่จะได้รับอุดมการณ์สันติภาพ และสิทธิมนุษยชน และผู้รับสารคาทอลิกที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป มักจะได้รับอุดมการณ์ความรักและความยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ที่ผู้รับสารคาทอลิกได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนมากที่สุด กลับเป็นอุดมการณ์เกี่ยวกับสันติภาพ ซึ่งเป็นเพราะในสถานการณ์ของสังคมปัจจุบันนี้ เหตุการณ์ต่างๆ ส่อให้เห็นถึงสภาพของสังคมโลกที่ไร้สันติภาพ ขาดความสงบสุข ดังนั้น ผู้รับสารคาทอลิกจึงปรารถนาที่จะช่วยกันสร้างสังคมโลกให้เต็มเปี่ยมไปด้วยสันติสุขในหัวใจ และสันติภาพในสังคมโลก และด้วยเหตุนี้เองที่ผู้รับสารคาทอลิกส่วนใหญ่พยายามนำเอาอุดมการณ์เกี่ยวกับสันติภาพไปใช้ในชีวิตของตน

ในเรื่องระดับการศึกษาของผู้รับสารคาทอลิกก็มีความสัมพันธ์กับการนำอุดมการณ์ไปใช้ กล่าวคือ ผู้มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีการนำอุดมการณ์ไปใช้ในชีวิตของตนต่างกัน ในลักษณะที่ว่าผู้รับสารคาทอลิก ที่มีการศึกษาในระดับประถม-มัธยม ส่วนใหญ่จะนำเอาอุดมการณ์ความรัก ศักดิ์ศรี มนุษย์ และสันติภาพไปใช้ในชีวิต ส่วนผู้รับสารคาทอลิกที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป มักจะนำเอาอุดมการณ์ความรักและสันติภาพไปใช้ในชีวิตของตน

นอกจากนี้ ในเรื่องอาชีพของผู้รับสารคาทอลิกมีความสัมพันธ์กับการนำอุดมการณ์ไปใช้ด้วย กล่าวคือ ผู้รับสารที่มีอาชีพต่างกัน จะมีการนำอุดมการณ์ไปใช้ในชีวิตต่างกัน ในลักษณะที่ว่า ผู้รับสารคาทอลิกที่มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ และรับจ้าง ส่วนใหญ่มักจะนำเอาอุดมการณ์สันติภาพไปใช้ในชีวิต ส่วนผู้รับสารคาทอลิกที่มีธุรกิจส่วนตัว พ่อบ้าน หรือแม่บ้าน มักจะนำเอาอุดมการณ์สิทธิมนุษยชน และอุดมการณ์ความยุติธรรมไปใช้ในชีวิตของตน ตามลำดับ

เราจะเห็นว่า คุณลักษณะ หรือปัจจัยพื้นฐานส่วนตัวของผู้รับสาร เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างก็มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสาร ความพึงพอใจ และการนำอุดมการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตของผู้รับสารในระดับที่แตกต่างกันไป

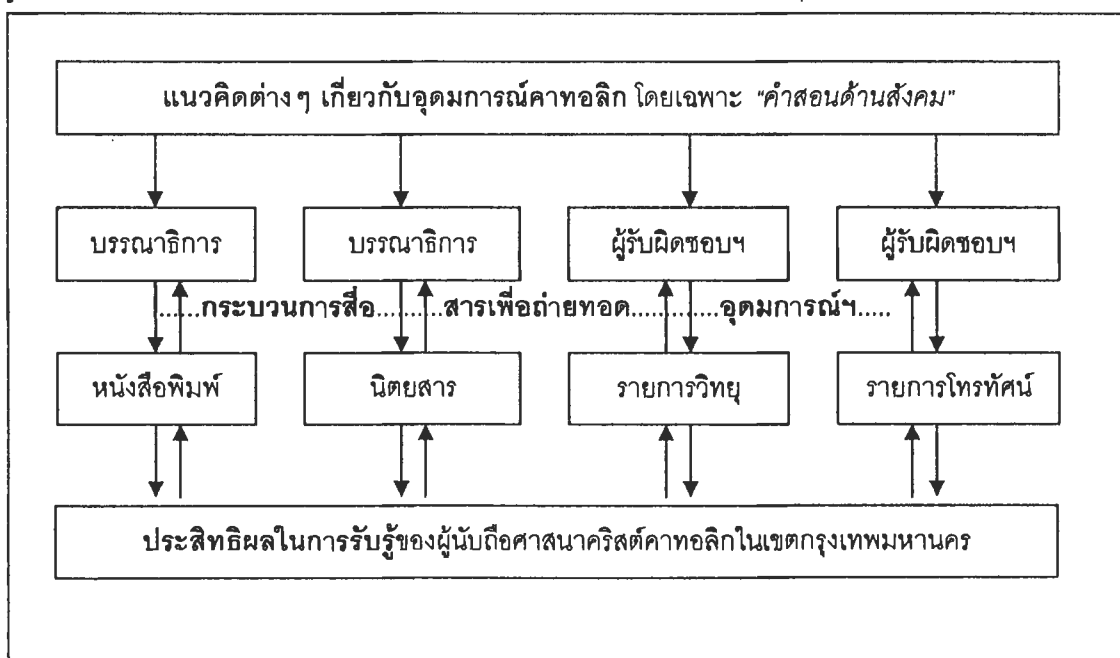
สิ่งเหล่านี้ได้บอกนัยยะสำคัญว่า แม้สื่อมวลชนคาทอลิกจะนำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักมากที่สุด ในสื่อมวลชนทุกๆ ประเภท เพราะความรักเป็นอุดมการณ์ที่สำคัญที่สุดในศาสนาก็ตาม แต่ท่าทีของผู้รับสารในการเปิดรับอุดมการณ์ โดยเฉพาะในการนำเสนออุดมการณ์ที่ได้รับจากสื่อมวลชนคาทอลิกไปใช้ในชีวิตนั้นต่างออกไป โดยผู้รับสารคาทอลิกจะมองดูสภาพแวดล้อม สภาพวะของสังคมปัจจุบันที่ยังขาดความยุติธรรม และยังแสวงหาสันติภาพเป็นเรื่องใหญ่ ผู้รับสารคาทอลิกจึงได้มีการเปิดรับสาร และนำเสนออุดมการณ์นั้นๆ ไปใช้ในชีวิตรประจำวันของตนมากที่สุด และถึงแม้ความรักจะเป็นอุดมการณ์ที่ถือว่าสำคัญที่สุดก็ตาม แต่ยังมีสิ่งที่สำคัญมากไปกว่านั้นคือ ผู้รับสารคาทอลิกต้องสามารถผสมผสานอุดมการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกันให้ได้ เพื่อที่จะนำเสนอทุกๆ อุดมการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตรประจำวันของตน เพราะว่าอุดมการณ์ทุกอย่างต่างก็มีความสัมพันธ์โยงใยถึงกันหมด ไม่ว่าจะเป็นความรัก สันติภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน หรือศักดิ์ศรีของมนุษย์ ล้วนแต่ช่วยส่งเสริมคุณค่าของชีวิตมนุษย์ให้คงอยู่ต่อไป

และดังนั้น เพื่อจะก่อให้เกิดประสิทธิผลในการรับรู้ในตัวของผู้รับสารคาทอลิกดังที่ควรเป็น ผู้กรองสารคาทอลิกจะต้องคำนึงถึงผู้รับสารคาทอลิกเป็นสำคัญ โดยจะต้องทำการสำรวจ วิเคราะห์ ศึกษาผู้รับสารคาทอลิก เพื่อดูความต้องการของผู้รับสาร เพื่อจะได้รู้ถึงความต้องการที่แท้จริง และจะได้สามารถตอบสนองความต้องการนั้นๆ โดยการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ผู้รับสารคาทอลิกต้องการจริงๆ และหากเป็นเช่นนี้แล้ว กระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกก็จะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายทุกๆ ประการที่ได้ตั้งไว้แต่แรก ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้รับสารในสังคมไทยได้อย่างแน่นอน

อภิปรายผล (ภาพรวม) :

และต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลในภาพรวม เพื่อสร้างความเข้าใจต่อการถ่ายทอดอุดมการณ์ฯ ผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกให้มีความชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

รูปภาพที่ 10 : กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) การถ่ายทอดอุดมการณ์คาทอลิก



จากกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 2 และจากผลการวิจัยที่กล่าวไปแล้ว ได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ว่ามีลักษณะสำคัญ คือ สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทยมีนโยบาย และเป้าหมายหลักๆ อยู่หลายประการ และหนึ่งในบรรดาเป้าหมายที่สำคัญก็คือ เป็นแหล่งค้นคว้า และเผยแพร่คำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิก โดยอาศัยการนำเสนอคำสอนด้านสังคมให้แก่ผู้คนในสังคม โดยตลอดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 ปีที่ผ่านมา สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทยได้อาศัยสื่อมวลชนคาทอลิกประเภทต่างๆ ที่ตนมีอยู่ ในการกระทำหน้าที่ต่างๆ อย่างดีเสมอมา นั่นคือ สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "คำสอนด้านสังคม" ของพระศาสนจักรคาทอลิก ที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมปัจจุบัน คือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความรัก สันติภาพ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีของมนุษย์ ทั้งนี้ โดยที่อุดมการณ์เกี่ยวกับความรักได้รับการถ่ายทอดผ่านสื่อมวลชนคาทอลิกมากที่สุด คือ สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์เกี่ยวกับความรักอย่างสม่ำเสมอ ในเนื้อหาของสื่อมวลชนคาทอลิก ซึ่งการนำเสนอในลักษณะเช่นนี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ของ Louis Althusser ที่ว่า "กระบวนการผลิตซ้ำ เพื่อสืบทอดอุดมการณ์ (Reproduction of Ideology) จะทำให้อุดมการณ์หนึ่งๆ คงอยู่ในสังคมได้อย่างยาวนาน ทั้งนี้ โดยอาศัยการถ่ายทอดผ่านสถาบันสื่อมวลชน และกลไกต่างๆ ของสังคมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้อุดมการณ์นั้นๆ เป็นที่รับรู้ของสมาชิกในสังคม" (จันทิกา สุภาพงษ์, 2543)

สื่อมวลชนคาทอลิกได้นำเสนออุดมการณ์คาทอลิกผ่านสื่อคาทอลิก ได้แก่ หนังสือพิมพ์อุดมสาร นิตยสารอุดมศานต์ รายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า90" และรายการโทรทัศน์คาทอลิก "แสงธรรม" โดยมีบรรณาธิการ ผู้รับผิดชอบสื่อมวลชนแต่ละประเภททำหน้าที่เป็นผู้กรองสาร (Gatekeeper) คอยคัดเลือกข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำเสนอในสื่อมวลชนคาทอลิก ซึ่งลักษณะเช่นนี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการสื่อสารหลายๆ คน อาทิ วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm, 1981) "ผู้กรองสารเป็นเป็นผู้มีสิทธิ์ในการปิด-เปิดประตูของข่าวสาร เขาจะคอยทำหน้าที่ในการเลือกสรร ปรับแต่งข้อมูลข่าวสารให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการ" (สิริวันท์ กลิ่นละมุน, 2545) หรือแม้แต่แนวคิดของ Pamala J. Shoemaker ซึ่งพัฒนาทฤษฎีผู้กรองสารของ ดี เอ็ม ไวท์ ที่กล่าวถึงผลกระทบจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในขององค์กร โดยเพิ่มผลกระทบจากภายในตัวผู้กรองสารเข้าไปอีก (สิริวันท์ กลิ่นละมุน, 2545) ทั้งหมดนี้ ล้วนแต่ส่งผลต่อกระบวนการเลือกสรร และการนำเสนอเนื้อหาของอุดมการณ์คาทอลิกทั้งสิ้น

สื่อมวลชนคาทอลิกได้ถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านทาง "รูปแบบ" ต่างๆ ซึ่งเราสามารถจำแนกออกได้ตามสื่อประเภทต่างๆ ดังนี้ รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ข่าว บทบรรณาธิการ บทความ สารคดี คอลัมน์ และบทสัมภาษณ์ ส่วนรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาผ่านทางรายการวิทยุ "คาทอลิกบอกเล่า90" ได้แก่ การพูดคุย และบทเพลง และท้ายที่สุด รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาผ่านรายการโทรทัศน์ "แสงธรรม" ได้แก่ การพูดคุย สารคดี การสนทนา การสัมภาษณ์ ข่าวสั้น และการตอบคำถามท้ายรายการ เป็นต้น

สื่อมวลชนคาทอลิกได้ถ่ายทอดอุดมการณ์โดยใช้ "วิธีการนำเสนอ" เนื้อหาหลายประการ อาทิ การอ้างคำที่เกี่ยวกับอุดมการณ์คาทอลิกจากคัมภีร์ไบเบิล การนำเสนอตัวอย่างชีวิตของบุคคลร่วมสมัย เพื่อช่วยให้ภาพของอุดมการณ์นั้นๆ เด่นชัดขึ้น การนำเสนออุดมการณ์ที่ตรงกับเรื่องราว เหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ปัจจุบัน การนำเสนอเรื่องราวที่ท้าทายให้ผู้รับสารคาทอลิกเกิดการตัดสินใจ และการนำเสนอ เรื่องราวที่ใกล้ตัวผู้รับสาร ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมสนใจ ซึ่งโดยวิธีการนำเสนอเหล่านั้นเอง ที่ช่วยเพิ่มน้ำหนัก เสริมคุณค่า และเน้นความน่าสนใจให้กับเนื้อหาอุดมการณ์คาทอลิกมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ David K. Berlo ที่กล่าวถึง "ทักษะในการสื่อสาร" ของบรรดาผู้ส่งสาร ที่สามารถถ่ายทอดแนวคิด ต่างๆ ให้ผู้รับสารรับรู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติในชีวิตได้ (อวยพร พานิช, 2544)

กระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสาร คือ การเปิดรับสื่อ ความพึงพอใจในเนื้อหา-รูปแบบของรายการ และการนำอุดมการณ์คาทอลิกที่ได้ไปใช้ในชีวิต จนเราสามารถกล่าวได้ว่า ประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิกจัดอยู่ในระดับปานกลาง แต่ ก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าไรนัก เพราะมีผู้รับสารคาทอลิกอีกเป็นจำนวนมาก ที่ยังไม่เคยเปิดรับข้อมูล ข่าวสารจากรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์คาทอลิกเลย เพราะสาเหตุสำคัญๆ เช่น เวลาออกอากาศไม่ เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ไม่ดีพอ หรือเนื้อหา-รูปแบบในการนำเสนอสาระไม่ค่อยน่าสนใจ และสิ่ง เหล่านี้เอง ที่ทำให้ประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิกลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยการเปิดรับก็ มีน้อย ความพอใจในเนื้อหาก็ไม่มาก และไม่เกิดการนำเอาอุดมการณ์ที่ได้ไปใช้ในชีวิตดังที่ควรจะเป็น

กล่าวโดยสรุป แม้สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทยจะรับใช้สังคมไทยมานานกว่า 30 ปีแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถพูดได้เต็มปากว่า สื่อมวลชนคาทอลิกได้รับใช้สังคมไทยอย่างดีที่สุด เพราะผลการวิจัย ชี้ชัดๆ ว่า แม้สื่อมวลชนคาทอลิกพยายามถ่ายทอดอุดมการณ์ที่มีความเป็นสากล โดยอาศัยกระบวนการ ผลิตซ้ำ (Reproduction of Ideology) ตามแนวคิดของ Louis Althusser แต่เนื้อหา รูปแบบ และวิธีการ นำเสนออุดมการณ์ยังไม่ดึงดูด ไม่ค่อยน่าสนใจ ไม่ชวนให้ติดตาม จึงส่งผลให้พฤติกรรมในการเปิดรับสาร ความพึงพอใจในเนื้อหา และการนำอุดมการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันยังมีไม่มากเท่าที่ควร

และถึงแม้สื่อมวลชนคาทอลิกจะมีนโยบายและเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน หรือมีบุคลากร ที่พร้อมจะทำงานด้วยความตั้งใจในการรับใช้สังคมไทยอย่างเต็มความสามารถก็ตาม แต่หากว่าบุคลากร เหล่านั้นยังไม่ได้นำเอาองค์ความรู้ต่างๆ ของสื่อสารมวลชน อาทิ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ที่ดึงดูดใจ ผู้รับสารให้เปิดรับสารมากขึ้น เนื้อหาที่สะท้อนอุดมการณ์คาทอลิกอย่างเป็นรูปธรรม หรือการกำหนด กลุ่มเป้าหมายของสื่อมวลชนลงไปอย่างชัดเจน ฯลฯ มาใช้ในกระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิก อย่างดีมีประสิทธิภาพแล้ว ก็คงไม่ม่ายนักที่สื่อมวลชนคาทอลิกจะบรรลุถึงเป้าหมาย หรือนโยบายที่ได้จัด วางไว้อย่างดี มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลดังที่ควรจะเป็น

ดังนั้น สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทยจำเป็นต้องหันมาทบทวนกระบวนการทำงานของตน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ดู เนื้อหา รูปแบบ หรือวิธีการนำเสนออุดมการณ์ว่า มีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ หรือ ยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับสารในปัจจุบันได้ดีมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ ควรจะนำเอาองค์ ความรู้ในด้านการสื่อสารมาใช้ในสื่อมวลชนคาทอลิกให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ควรมีการใช้สื่อสมัยใหม่ ไม่ว่าจะ

จะเป็นอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มือถือ MP3 MP4 ฯลฯ เพื่อจะได้ลดต้นทุนในการผลิต และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการนำเสนอเนื้อหาอุดมการณ์คาทอลิก นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชนอื่นๆ เพื่อเปิดวิสัยทัศน์ในทางการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกให้กว้างไกลออกไป เพราะองค์ประกอบเหล่านี้ ล้วนมีส่วนช่วยเสริมประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิผลในการรับรู้ของผู้รับสารคาทอลิกอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้สื่อมวลชนคาทอลิกก้าวทันกระแสของการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สื่อมวลชนคาทอลิกจะสามารถเป็นอีกหนึ่ง "สื่อทางเลือก" ที่จะช่วยปลูกจิตสำนึกของผู้คนในสังคม ให้ร่วมมือกันสร้างสรรค์สังคม ให้เต็มเปี่ยมไปด้วยอุดมการณ์ที่ดีงาม สืบต่อไป.

ข้อเสนอแนะ :

1. ควรมีการศึกษาวิจัยกระบวนการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์คาทอลิกในบรรดาสื่อมวลชนสมัยใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ต มือถือ MP3 MP4 ฯลฯ เพื่อสำรวจความก้าวหน้า และสถานะของการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกว่าอยู่ในระดับใด
2. ควรมีการศึกษาในเชิงลึกถึงกระบวนการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิกในปัจจุบัน เพื่อหาข้อมูลในด้านการสื่อสารของสื่อมวลชนคาทอลิก ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาให้ก้าวหน้า
3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงการสื่อสารมวลชนในเชิงศาสนสัมพันธ์ เพื่อทราบถึงปัญหาต่างๆ และร่วมมือกันแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งจะเสริมสร้างความรัก สามัคคี และความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยอาศัยสื่อสารมวลชน
4. ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีในการนำเสนอเนื้อหาของสื่อมวลชนคาทอลิกให้มากขึ้น เพื่อสื่อมวลชนคาทอลิกจะสามารถเข้าถึงผู้รับสารมากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมไทยโดยรวม
5. ควรมีการสื่อสารกับองค์กรสื่ออื่นๆ ในสังคมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การสัมมนา การเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นในด้านสื่อสารมวลชน เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในทางการสื่อสารแก่กันและกัน
6. นอกจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์แล้ว สื่อมวลชนคาทอลิกควรใช้สื่อออนไลน์ให้มากขึ้น เพราะสื่อออนไลน์นั้นลงทุนไม่สูงนัก แต่ถือได้ว่าเป็นสื่อใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงในปัจจุบัน เพราะสามารถเข้าถึงผู้รับสารในยุคโลกาภิวัตน์ได้มาก เมื่อเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ และน่าจะก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดี มีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน.